

Alt hænger sammen:

Oedipa Mass' Moebius trip i *The Crying of Lot 49*

Dale Carter

I sin roman *The Crying of Lot 49* (New York: 1966)¹ introducerer Thomas Pynchon sin heltinde, Oedipa, låst fast i sit liv som fanget i en fælde – kun for at efterlade hende, ved romanens slutning, fanget i en anden.

Det er symptomatisk, og måske i endnu højere grad ironisk, at Oedipa Mass måske endda blot er fanget i et andet hjørne af den selv samme fælde. Mens mange kritikere har angrebet det tegneserieagtige ved Pynchons personer, er det i hans anden roman netop dette Moebiusbåndagtige ved såvel personernes som handlingens karakter, der er det fascinerende.

Opdraget "i en tid præget af nervøsitet, afmatning og tilbagetrækning", "moderligt overvåget" blandt andre af de alletidsnærværende herrer udenrigsminister Dulles og Senator McCarthy, fremstår Oedipa Mass til at begynde med som en notorisk parodi på 1950'ernes småborgerlige forstads liv: En husmor til tupperware-party i det sydlige Californien.

Trods det, at hun ikke helt er "typen, måske, på demonstrationer og sit-ins", fremstår hun nu, en kultur-dekade senere, som noget af et 1960'er udskud.

Fra at være en 'insider', indrullet i den amerikanske drøm, hvorfra hun ængsteligt har betragtet verden, på vagt overfor mulige undergravende anslag imod sit forudsigelige liv, bliver Oedipa en 'outsider', drevet ud i et mareridt af hallucinationer eller paranoia af frygt for hvilke sammensvorne magter som måtte have udtænkt – og holdt hende fast i – dette engang så forudsigelige liv.

Og dog, trods denne komplekse forvandling fra "behersket ungdom" til at være "usædvanligt . . . ferm til at spore mærkelige ord i Jakobianske tekster," fører Oedipas pilgrimsfærd hende blot fra en imaginær, forskan-set borg til et virkeligt, aflåst rum.

En ting, der forbliver uforandret gennem disse rumlige, kulturelle og psykologiske bevægelser, er Thomas Pynchons overbevisning om – og udtrykkeligt amerikanske følelse af – immanent sammenhæng.

Hvad enten hun konfronteres med "det sammensurium af linier, der som et labyrintisk laboratorium" marmorerer teaterdirektør Randolph Driblettes øjne, eller med "det trykte kredsløb... det virvar af huse og gader" som udgør San Narciso, bevæger Oedipa sig bestandigt i et mønster.²

Visse aspekter af det mønster som Oedipa er en del af, og visse dimensioner af den immanente sammenhæng, som findes i Pynchons forestillingsverden, er indkodede i Oedipas udgangspunkt. Oedipas forstads tupperware-party er et udtryk for en verden skabt af og fastholdt i velfærds/krigsfærds-statens korporativt liberale struktur, som prægede Franklin Roosevelts æra, og hvis dominans måske kulminerede på romanens udgivelsestidspunkt: Denne struktur strakte sig ind i nationens ghettoer under Præsident Lyndon Johnsons krig imod fattigdom, tværs over kloden via USAs involvering i Vietnam og ud i verdensrummet gennem månelandingsprojektet.³

I denne verden blev direktøren, arbejderen, fagforeningsmanden, landmanden, soldaten og pensionisten alle samlet i en tilslutning til et system, hvis brede identitet var indeholdt i titlen på John Kenneth Galbraiths bog fra 1958, *The Affluent Society (Det rige samfund)*.⁴ Et system, hvor alle disse grupper og institutioner lånte identitet fra og til stadighed reproducerede den dominerende stor-korporative form: Landbrug blev til landbrugsforretning, socialistiske fagforeninger blev gjort legitime og bureaukratiske, det militær-industrielle kompleks blev institutionaliseret.

I Pynchons anden roman manifesterer dette system sig ikke alene i tupperware-parties, men også i de vidtstrakte landskaber af boligbyggerier som udgør San Narciso ("*mindre en rigtig by end en række begreber – et folketællingsområde, et salgsdistrikt for specialudstedte obligationer, et butikscenter, og alt sammen forsynet med tilkørselsveje ud til den nærmeste hovedvej.*"), og i de fluorescerende kontorer i Yoyodyne ("*luftkonditioneringen summede videre, IBM skrivemaskinerne klaprede løs, drejestolene knirkede.*")

Systemet manifesterer sig tydeligt gennem de mennesker Oedipa møder (fra psykiatere og advokater til ingeniører og akademikere) og i det sprog de taler.

Det viser sig måske allertydeligst i Pierce Inveraritys snørklede testamente, som Oedipa forsøger at udrede. Det er kort sagt en verden præget af storstilet inkorporering, hvor (som adskillige af 50'ernes forfattere hævdede) social klasse viger for status, politik står tilbage for administration, og identitet udviskes til fordel for formålstjenlighed – både til tupperware-parties og videre ud i verden.⁵

Sagt i mere abstrakte termer, er det også en verden, hvor tilsyneladende forskellighed dækker over enhed i sidste instans. Som Norman Mailer ser det i sin samling *The Presidential Papers* (1964), er den plastik, som Oedipas tupperware-party udspiller sig omkring, såvel som den generelle overenskomst, som fulgte The New Deal⁶ – en medvirkende faktor – selve essensen i amerikansk totalitarisme.

Det bør understreges at Mailer ikke hævder at efterkrigstidens velfærds/krigsfærds-stat reproducerer de dimensioner i ideologi og terror, der karakteriserer de stalinistiske og nazistiske magtstrukturer, som Hannah Arendt diskuterer i sin klassiker *The Origins of Totalitarianism*⁷

(1973).⁸

Hvor Arendt var optaget af klasse- og race-ideologier, fokuserer Mailer på organisation i almindelighed. Hvor Arendts arketypiske billede på totalitarismen var koncentrationslejren, er Mailers – for at vende tilbage til Oedipa Mass – plastik: En substans, som kan antage et tilsyneladende uendeligt antal former men som altid er karakteriseret ved en sammenkobling af bestemte atomiske elementer i udstrakte, potentielt uendelige og altid gennemført organiserede molekyler.

Hvor Arendts totalitære repræsentant var SS-manden, er Mailers den gennemsnitlige amerikanske soldat-arbejder-forbruger; en person ikke ulig Oedipa, frivilligt integreret i den liberale kapitalistiske velfærds/krigsfærds-stat gennem plastik-kreditkort og plastik-sportsstadioner, plastik-møbler og plastik-mad, plastik-telefoner og plastik-fjernsyn – ja hele tupperware verdenen. "Totalitarisme er lettere at forstå," skriver Mailer, "hvis man betragter den som en sygdom frem for at undersøge den som en slags ideologi"

*Den har sneget sig ind i alle celler i vore kroppe og ind i vores psyke, den halshugger individualitet, variation, opposition, muligheder for det ekstreme, romantisk hengivenhed, den blænder visionen, dræber instinktet, den annullerer fortiden ... 'udvasker forskelligheder.'*⁹

En sådan tendens i retningen af organisation og homogenisering kan dårligt beskrives som et produkt af post-New Deal politikken eller af plastik-revolutionen alene. I De forenede stater rødder, og måske i selve den kontinentale indvandring, kan man spore en tro på, og et engagement i, systemer af den ene eller den anden slags. Ikke nok med at De forenede stater fra starten var en kunstigt etableret union; nationen har, fra de allerførste dage, opfattet sig selv som en definitiv nation: Det ultimative moderne samfund i hvilket Guds eller menneskets visioner endelig skulle realiseres.

I denne forstand kan efterkrigstidens sociale, politiske, kulturelle og økonomiske orden, som den beskrives af bl.a. Schlesinger, Galbraith og Bell, betragtes som det seneste og måske stærkeste udtryk for en hævdevunden amerikansk overbevisning: Endnu et skridt, for at låne titlen på Otis Grahams studier i arven efter New Deal, *Towards the Planned Society* (1973), eller imod hvad Herbert Marcuse mere kritisk kaldte "the world of the *One Dimensional Man*" (1964).¹⁰

At en sådan bevidsthed om systemer er så gennemgående, tjener kun til at understrege deres betydning; både for Pynchon selv og for hans heltindes togt ind i Pierce Inveraritys testamente: Et testamente, hvis afsløringer antager stadig dybere, omend til stadighed mere tvetydig, mening.

En del af betydningen af de historiske, mytologiske og psykologiske

mønstre i Oedipa Mass rejse fra 'insider' nervøsitet til 'outsider' angst, bliver bragt i fokus i introduktionen til Peter Clecaks *Radical Paradoxes: Dilemmas of the American Left, 1945 - 1970* (1973). Fra sit ståsted i skyggen af den første oliekrise, tilbagetrækningen fra Vietnam og den økonomiske stagflation begynder Clecak således:

*I den seneste tid, i en national stemning af pessimisme, er mange mennesker blevet angste. De føler at historien bliver skabt bag deres ryg. Men under denne angst ligger en implicit formodning om at vi selv burde skabe vores personlige og sociale skæbner, om nødvendigt for at afværge vedholdende pres udefra.*¹¹

Der er med andre ord en intim forbindelse imellem befolkningens tro på systemet og på opretholdelsen af dets orden, og den samme befolknings bekymring overfor mulige trusler imod dette system.

I samfund, som har behov for at opfatte sig selv som definitive og uovervindelige, er der ideel grobund for frygt for konspirationer. Ikke så snart var USA begyndt at promovere og opfatte sig selv som det ultimative moderne samfund, før dets forkæmpere begyndte at identificere undergravende aktiviteter, som de frygtede ville nedbryde dette samfund.

Denne form for panik er mindst lige så gammel som nationen selv: Den kommer til udtryk i alt lige fra frygt for kupforsøg planlagt af katolikker og frimurere, over angst for undergravende sammensværgelser blandt kinesere og indere, til mareridt om ødelæggelse forårsaget af fagforeningsmænd, den politiske venstrefløj, "international kommunisme", studerende, mafiaen, private hære og demonstranter af forskellig observans.

I amerikansk film og litteratur findes omfattende dokumentation for lignende ængstelser, som regel resulterende i hvad Henry James betegnede som "forestillingen om katastrofer". Gysere, skræklitteratur, science fiction, fantasy og politiske krimier artikulerer lignende mistro og overbevisninger: Oliver Stones seneste film, *JFK*, står blot fast på denne tradition. Generelle strømninger indenfor bestseller litteratur vidner om hvor populære studier i psykoanalyse, den kriminelle underverden, spioner, detektiver og UFO'er er: Tekster som, med Eric Mottrams ord, "koordinerer en fornemmelse af det skjulte med et behov for afsløring" af det, som holdes hemmeligt, for at neutralisere de kredse i hvilke trusler imod individets eller gruppens sikkerhed måtte opstå.¹²

Oedipas behov for på en gang at være detektiv i en verden af tilslørede meninger, og for at projicere en verden ud fra disse meningers formodede betydning, er i denne forstand et typisk amerikansk behov; et faktum der understreges af hendes teologiske, videnskabelige og historiske varsler.

Helt fra begyndelsen, som i bogstaveligste forstand er lovens ord, er Oedipas mission ind i grundlovsfaderen Pierce Inveraritys testamente fremstillet som en mission i vildmarken, hvor hun selv bliver en sidste

dages pilgrim sat på prøve.

Hun indsamler varsler og tegn på mirakler og tyder dem som var de nøgler til en slags hellig skrift. Forfulgt af syner og modtagelig overfor overnaturlige såvel som religiøse åbenbaringer, søger Oedipa "Ordet" i det, der (meget passende for en bog i hvilken der i bogstaveligste forstand bliver grædt en del) er blevet til en jammerdal.

Hendes puritanske ærinde er samtidig lidt af en yankees videnskabelige projekt. På en gang offer og repræsentant for mekaniske og elektromagnetiske kræfter, gransker Oedipa udlægninger af den moderne verden (fra Newton til Heisenberg). Som en kombineret indsamler og afkoder af data søger hun orden i kaos, information i larmen, energikilder i entropien.

For såvel puritaner som for yankee, er arven Amerika. Pierce Inverarity, den oprindelige grundlægger, er ikke bare en metaforisk efterkommer af jernbanemillionæren Jay Gould, men også en mand hvis ejendom bogstaveligt talt er den velfærds/krigsfærds-stat som Oedipa bevæger sig indenfor: fra Yoyodyne og San Narciso ("kapitalens grundsten på hvilken alt senere blev bygget") via Zapfs antikvariat og Tank-teatret til Vesperhaven House og kirkegården.¹³

Det er ikke alene Oedipas behov for at være detektiv, men i lige så høj grad bevismaterialets karakter og den måde hvorpå hun systematiserer det, som er typisk amerikansk.

Drivkraften bag amerikanernes paranoide bevidsthed ligger netop i den omstændighed, at nationen er blevet skabt på grænsen mellem erfaring og tro, viden og forestilling, fakta og formodning, det velbegrundede og det ikke funderede.

På den ene side er det indlysende, at de der frygter konspiratoriske kræfter, eksterne så vel som interne, ofte er tilbøjelige til at overdrive denne frygt. I sin introduktion til *The Fear of Conspiracy* (1971) konkluderer Davis Brion, at "amerikanere længe har været tilbøjelige til at søge efter samfundsundergravende fjender og til at konstruere de mest horrible trusler ud fra fragmentariske og i høj grad indirekte beviser." (Siden englænderne trak sig ud i 1814, er Amerikas nationale grænser kun én gang blevet overskredet militært - af mexicanske styrker under Pancho Villa i 1916).

I *The Paranoid Style in American Politics* (1965) henleder Richard Hofstadter opmærksomheden på de karakteristiske, "uforudsigelige skred i overbevisning", ud fra hvilke man har draget "de mest fantastiske konklusioner". På den anden side tilføjer Davis dog, at "den udbredte frygt for konspiration har ofte indeholdt eller givet udtryk for reelle sociale konflikter". Endvidere har formodningen om konspiration ikke så meget været et symptom på en overophedet fantasi som på en samvittighedsfuld indsamling af information. Der er rigelig dokumentation for faktiske konspirationer i den amerikanske kultur. Det vil enhver, som har studeret

amerikansk forretningsliv, diplomati eller politik, kunne bekræfte. Den anerkendte amerikanske forfatter William Burroughs definerer det paranoide menneske som "det menneske, der ved det hele".¹⁴

En tilsvarende fusion af det dokumenterede og det spekulative, det virkelige og det imaginære, det historiske og det formodede, overvælder ganske Oedipa, i hendes forsøg på at udrede det indviklede testamente efter Pierce Inveraritys bo.

I den udstrækning Oedipa følger teaterdirektør Randolph Dribbles eksempel, og bliver "den mørke mekanisme i planetariets centrum", bliver de fragmenterede tegn og symboler hun indsamler, vævet sammen til skræmmende sammensværgelser og modsammensværgelser. Det psykologiske, det forestillede, eller overbevisningen styrer erkendelsen, og Oedipas efterforskning åbenbarer løbende en manikæisk vision, igennem hvilken hun forsøger at "indsætte boet i en pulserende stjernebestrøet betydning."

Selv om hun også forsøger at følge termodynamik-eksperten John Nefatis' råd om simpelthen at "betragte billedet" og "bevare sit sind åbent, modtageligt" overfor fysiske beviser, kan den åbenbare mangel på sammenhæng stadig ikke tilbagevise hendes mistanke om at sammensværgelserne virkelig findes, og at de måske ligefrem er rettet direkte imod hende.

Hun når knapt at beslutte sig for at efterleve Nefatis princip om "at flyde med strømmen og se intet ske", - holde op med at opfinde sammensværgelser - før hun begynder at indsamle endnu flere beviser på disse sammensværgelsers eksistens. Selv da hun forsøger at mægle imellem det forestillede og det videnskabelige, det psykologiske og det fysiske, ved at søge juridisk bistand fra sin advokat Roseman, forbliver hendes hverv "at lave en fortegnelse over aktiverne, og få en taksering af boet" (forf. understr.).¹⁵

Nefatis finder i Maxwell's dæmon en overbevisende metafor, som sætter ham i stand til at "forbinde termodynamikkens verden med informationsstrømmens verden", eller det fysiske med det psykologiske. Men det hjælper ikke Oedipa. "Metaforens lov", synes hun at tænke, "var et forsøg på at nå sandheden eller en løgn, afhængigt af hvor man befandt sig; indenfor i sikkerhed eller udenfor fortabt. Oedipa vidste ikke hvor hun stod."

Oedipa identificerer med rette det essentielle paradoks i Nefatis situation - "den virkelig følsomme er den som kan dele denne mands hallucinationer, det er det hele," eller at videnskabsmanden også er "en troende", og finder dermed sit eget, noget mere åbne system, og fortsætter sin stadig mere futile sortering.¹⁶

Oedipa handler som på baggrund af den amerikanske forfatter Gertrude Steins konklusion - "problemet med organisation er det samme som

med perfektion: jo mere man har, jo mere vil man have". Oedipa skaber eller identificerer dermed lokal orden på bekostning af generelt kaos.

Ganske som John Nefastis, besat af det paradoksale, lades Oedipa tilbage i sin definitive usikkerhed - imellem retfærdiggjort paranoia og fantasi, skjult sandhed og hallucination - fanget ligesom ham, i det som hun frygter er "en ondskabsfuld, overlagt reproduktion" som "langsomt men sikkert lammer hende."

Lovformeligt frigjort af én slags fangenskab, bliver hun drevet, hvis ikke ifølge naturlov ekspederet, lige ind i en anden. Hun eksekverer Pierce Inveraritys testamente kun for selv at blive dets offer.¹⁷

Oedipas pilgrimsfærd tager sit udgangspunkt i en forstadsagtig tryghed, som låser hende fast, kun for at efterlade hende i en tilstand af radikal usikkerhed, som hun også er fanget i. Hun bevæger sig fra en imaginær forskanset borg og ind i et virkeligt aflåst rum. Hun fastholder hvad Pynchon kalder "en hieroglyfisk fornemmelse for tilsløret mening," hvad enten hun er "indenfor i sikkerhed, eller udenfor fortabt". Disse processer er endnu engang udtryk for noget typisk amerikansk.

For også udenfor de fysiske rammer omkring *The Crying of Lot 49* er denne følsomhed almindeligt udbredt, både i og udenfor Norman Mailers plastik-totalitære verden: Hvad enten man befinder sig i Oedipas udgangspunkt i velfærds/krigsfærds-staten, som arbejder, chef, landmand eller soldat, fagforeningsleder eller pensionist, eller man som Oedipa bliver marginaliseret af den, som en etnisk minoritet, psykisk flygtning, krigsinvalid, alkoholiker, sindssyg, kriminel, grim eller arveløs.

I opposition til alle de populære og selvbestaltede forsvarerere af den etablerede orden, som har identificeret undergravende elementer siden nationens fødsel, har der også været radikale kritikere, som har gjort noget ganske tilsvarende - og ofte i et lignende sprog.

Både i den radikale satiriker William Burroughs fiktion, og i den loyale FBI chef J. Edgar Hoovers overvejelser (for at tage et ellers ganske inkongruent par) finder man en fælles mareridtsagtig, omend meget morsom, vision af et narkotisk ødeland skabt af destruktionens griske agenter, drevet frem af hvad Hofstadter karakteriserede som "dæmoniske kræfter hvis styrke næsten overgår al erfaring".¹⁸

I Pynchons univers i særdeleshed peger den opfattelse, at "indenfor i sikkerhed og udenfor fortabt" er to sider af samme sag, i retnings af et generelt princip, som gør Oedipas udvikling, såvel som vor egen læsning af romanen, til en oplevelse som kan sammenlignes med den endeløst reflekterede skudepisode, med hvilken Orson Welles slutter *The Lady From Shanghai* (1948), eller med et Moebius båndes udformning.

For det er ikke blot i Oedipas togter, at det tilsyneladende fremmede bliver en spejling og en omvendning af det kendte. Den Pierce Inverarity, som på en gang er en hellig og en verdslig grundlæggende faderfigur -

både guddom og forretningsmand, apostel for det spirituelle og skaber af materielle systemer – er også den Pierce Inverarity, hvis testamente er diabolisk, og den mand hvem den tilsyneladende anti-systematiske Trystero måske skylder sin eksistens.

På samme måde er denne Trystero, der manifesterer sig via kaos, død, mørke og fortabelse, også den Trystero som tilsyneladende er del af en religiøst cyklisk tid, og som i kraft af sin evne til at integrere amerikanske udskud måske kan skænke tilgivelse og spirituel renhed til det fortabte land.

Selv Oedipa er associeret med både hellig epilepsi og forbandende psykose. Hun er både en uskyldig som opnår nåde, og en falden kvinde som flirter med forbandelse. Og hun er ikke blot i stand til at bringe et drengbarn til verden (og hans post ud), simpelthen ved den platoniske kærligheds mirakel, men også til at gifte sig med en ikke-troende og kaste sig ud i promiskuitet.

Hvad mere er, disse tekstuelle paradokser har historiske analogier, som påviser ikke blot refleksive, men måske også funktionelle sammenhænge. For i Amerika har den frygtede undergrund, de udenforstående, de fremmede eller undergravende, til stadighed fungeret som en nødvendig regnerende energikilde.

Således var de puritanske nybyggere, der ville fordrive de indfødte, også afhængige af dem som alibier for udøvelsen af deres egen dominans. Ligeledes var de amerikanere, som i den sidste del af det nittende århundrede forsøgte at udelukke kinesiske fremmedarbejdere, samtidig afhængige af deres billige arbejdskraft. I nyere tid havde efterkrigstidens FBI, som forsøgte at afsløre russiske spion-ringe, på samme tid behov for at holde liv i det amerikanske kommunistparti for at kunne retfærdiggøre FBIs eget betragtelige budget.

Den paradoksale blanding af frygtsomhed og fascination, med hvilken de autoritetstro opfatter de ikke-autoritetstro, kommer tydeligt til udtryk i titlen på bladet *Looks* første store historie om Elvis Presley i august 1956: "He Can't Be, But He Is!"

Både som myte og som realitet, er undergrunden længe blevet brugt som kilde til regeneration for at forhindre stagnation i det eksisterende system.

Når den paranoide fantasi skabes og vokser sig stor på grænsen mellem bekræftede og imaginære begivenheder, så retter den sine bange anelser, ikke bare imod mulige udefrakommende trusler imod systemet, men også ind i selve systemet; i det mindste så længe det stræber imod for tidlig over-systematisering.

Den uhyggelige forstilling ligger både over og under, på en gang indenfor og udenom; og det gør således også løsningen eller frelsen.¹⁹

Når man først fordyber sig i den, kan Pynchons roman imidlertid kun

udredes gennem et forsøg på at afsløre eller opleve alle dens tilsyneladende utallige sammensværgelser og modsammensværgelser.

Men hvis (som fortælleren i Pynchons *Gravity's Rainbow* udtrykker det) "alting har en sammenhæng, alting i skabelsen... endnu ikke en strålende Enhed, men i det mindste sammenhængende," bliver spørgsmålet: Hvordan skulle man nogen sinde kunne opleve fuldstændig sammenhæng – når de eksisterende sporings-metoder har en så kompromitteret karakter.²⁰

The Crying of Lot 49 slutter på tærsklen af netop sådan en oplevelse. Netop i det øjeblik hvor den del af Pierce Inveraritys bo, hvis mening indtil dette punkt er forblevet dunkel, skal under hammeren i en parodi af den hellige nadvers sakramente, og mediet for en verdensomspændende kommunikation skal bringes for dagen i en karikatur af pinsen.

Men miraklet har vi stadig til gode, og tro forbliver tro. Vi forlader Oedipa, balancerende på randen imellem fakta og hallucination, komplot og sindssyge, ventende – som hun har været lige siden hun først ankom til San Narciso – på "den åbenbaring... som skælvede på tærsklen af hendes bevidsthed", på "det udråb som kunne bringe natten til ende".

Hvad der måtte ligge på den anden side af tærsklen, ligger udenfor rammerne for Pynchons anden roman. Men da aktionarius, Loren Passerine, gestikulerende som en dalende engel, bringer *The Crying of Lot 49* til ende, foregriber han hvad der er i vente i *Gravity's Rainbow*. Her bliver det Dominus Blicero, raketmanden, som længes efter den fuldstændige sammenhæng. Han vil stræbe efter den, dog ikke med et skrig, men med en syngende hvinen.²¹

Oversat af Hanne Pernille Jensen

Noter:

1. *Katalog nr. 49 udbydes*. Oversat af Arne H. Pedersen, Gyldendal, 1968.
2. Thomas Pynchon, *The Crying of Lot 49* (New York: 1966), pp.1, 76. Idet dette essay jævnlige refererer til mangeartede eksempler i Pynchons tekst, vil kun specifikke citater fra teksten blive anført. Alle referencer er til New York Bantam Press' paperback-udgave.
3. Se, som indgang til den omfangsrige litteratur om emner, Steve Frazer og Gary Gershtle (eds.), *The Rise and Fall of the New Deal Order, 1930 - 1980* (Princeton, New Jersey: 1989).
4. *Det rige samfund*. Oversat af H. Gottlieb, Gyldendal, 1969.
5. Pynchon, *Crying of Lot 49*, pp. 12, 62.
Den relevante litteratur inkluderer:
Daniel Bell, *The End of Ideology* (New York: 1960),
William H. Whyte, *The Organization Man* (New York: 1956);
Arthur Schlesinger Jr., *The Vital Center* (Boston: 1949);
Vance Packard, *The Status Seekers* (New York: 1956);
David Riesman, et al., *The Lonely Crowd* (New York: 1950);

- John Kenneth Galbraith, *The Affluent Society* (New York: 1958).
6. Præsident Rosevelts politiske program i 30'erne, som havde til formål at afhjælpe den økonomiske krise.
  7. *Det totalitære samfundssystems oprindelse*. Oversat af Per Boch. Notabene, 1971 - 1979.
  8. Norman Mailer, *The Presidential Papers* (1964; St Albans: 1976), pp. 191-203; Hannah Arndt, *The Origins of Totalitarianism*, New Edition (New York: 1973). Arendt og Mailers synspunkter på totalitærisme diskuteres med hensyn til the post-New Deal settlement i Dale Carter, *The Final Frontier* (London og New York: 1988), pp. 272 - 274.
  9. Mailer, p. 191.
  10. Otis Graham, *Towards the Planned Society* (New York: 1973); Herbert Marcuse, *One Dimensional Man* (New York: 1964). *Det en-dimensionelle menneske*. Oversat af Merete Ries. Gyldendal (1980).
  11. Peter Clecak, *Radical Paradoxes: Dilemmas of the American Left, 1945 - 1970* (New York: 1973), p.1.
  12. Eric Mottram, *Blood on the Nash Ambassador: Investigations in American Culture* (London: 1989), pp. 139-180.
  13. Pynchon, *Crying of Lot 49*, pp. 12 - 14, 59. En grundig redegørelse for romanens teologiske, videnskabelige og historiske dimensioner kan findes i Joseph Slade, *Thomas Pynchon* (New York: 1974), pp. 125 - 175)
  14. David Brion Davis (ed), *The Fear of Conspiracy* (New York: 1971), p. xiv; Richard Hofstadter, *The paranoid Style in American Politics* (1964; New York: 1967), p. 37; Mottram, p. 138.
  15. Pynchon, *Crying of Lot 49*, pp. 9, 56, 58, 78, 80.
  16. Pynchon, *Crying of Lot 49*, pp. 79, 95.
  17. Mottram, p. 171; Pynchon, *Crying of Lot 49*, pp. 91 - 92.
Angående termodynamikens og informations-teoriens betydning i romanen, se for eksempel Peter Abernethy, "Entropy in Pynchon's *The Crying of Lot 49*," *Triquarterly*, 20 (Winter, 1971), pp. 194 - 208.
  18. Pynchon, *Crying of Lot 49*, pp. 13, 95; Hofstadter, pp. xi - xii, 29.
  19. Hofstadter, pp. 23 - 29; Mottram, pp. 139 - 40, 149 - 50.
  20. Thomas Pynchon, *Gravity's Rainbow* (New York: 1973), p. 722; Mottram, p. 174.
  21. Pynchon, *Crying of Lot 49*, pp. 87, 138; Pynchon, *Gravity's Rainbow*, pp. 1, 760.